

Brusel 5. září 2022  
(OR. en)

12012/22

ENER 415

**POZNÁMKA**

|             |                                                                              |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Odesílatel: | Generální sekretariát Rady                                                   |
| Příjemce:   | Výbor stálých zástupců / Rada                                                |
| Předmět:    | Možná mimořádná opatření ke zmírnění vysokých cen energií<br>– výměna názorů |

Delegace naleznou v příloze pracovní dokument předsednictví k výše uvedenému tématu, vypracovaný s ohledem na mimořádné zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku konající se dne 9. září 2022.

## **Možná mimořádná opatření ke zmírnění vysokých cen energií**

### *podkladový dokument předsednictví*

#### **Úvod a souvislosti**

Nárůst cen energií a extrémní volatilita způsobené pokračujícím snižováním dodávek z Ruska, včetně nedávného úplného a časově neomezeného přerušení provozu plynovodu Nord Stream 1, a nevyprovokovaná invaze na Ukrajinu, ovlivňují trhy, především trh s plynem. Vysoké ceny energií a volatilita způsobují růst inflace a mají závažné dopady na všechny podniky a spotřebitele, mimo jiné, ačkoli ne výhradně, na nejzranitelnější domácnosti trpící energetickou chudobou, ale v čím dál větší míře i na domácnosti se středními příjmy. Kromě toho je kapacita výroby elektrické energie v EU výrazně nižší než obvykle, mimo jiné zejména kvůli nedostatečné výrobě jaderné energie v některých členských státech, snížení výroby energie z evropských vodních elektráren, poklesu hladiny Rýna a dalších řek, což má vliv na přepravu uhlí, a kvůli nepříznivým větrným podmínkám. Nedostatečná výroba energie z těchto zdrojů energie zvyšuje poptávku po plynu.

V této situaci je nezbytné posoudit vývoj na trhu a určit možná opatření na řešení vysokých cen elektřiny způsobených vysokými cenami plynu. V návaznosti na sadu nástrojů Komise z října 2021 a na plán REPowerEU, který Komise zveřejnila v květnu, již členské státy přijaly různá opatření ke zlepšení těchto dopadů na vnitrostátní úrovni, ale situace na trhu se zhoršuje a sociální partneři vyzývají k urychlenému provedení řešení na celoevropské úrovni, která by nepříznivé dopady na evropské trhy zmírnila. Je zřejmé, že nadcházející topná sezóna bude zkouškou odolnosti trhu EU s energií.

V poslední době se u obchodování s elektřinou objevily potíže v oblasti likvidity, což představuje pro vnitřní trh EU další výzvu a zajišťovací pozice tržních subjektů se ocitají pod tlakem. Denní cenové výkyvy vedly v některých případech ke značnému nárůstu maržových požadavků u budoucích smluv. To způsobuje, že pro rostoucí počet společností je takřka nemožné ponechat své zajišťovací pozice otevřené, což vede k jejich vyloučení z budoucích trhů. Nižší míra účasti na budoucích trzích snižuje likviditu těchto trhů a zároveň v rámci negativní zpětné vazby zvyšuje volatilitu cen.

Za účelem vyřešení výše uvedených problémů zavedly členské státy různá vnitrostátní opatření. Pokud jde o další řešení těchto výzev na úrovni EU, je možné posoudit následující možnosti.

### **Posuzované možnosti**

#### A) Oddělení ceny plynu od ceny elektřiny / omezení dopadu ceny plynu na cenu elektřiny

- Dočasné zastropování ceny plynu používaného k výrobě elektřiny;
- Dočasné zastropování ceny plynu dováženého z konkrétních jurisdikcí;
- Dočasné vyloučení výroby elektřiny z plynu z pořadí priorit a ze stanovování cen na trhu s elektřinou.

#### B) Zvýšení likvidity na trhu

- Okamžité poskytnutí úvěrové linky na podporu účastníků trhu, od nichž se požaduje příliš vysoká dodatková úhrada marže, včetně konkrétního řešení na celoevropské úrovni, například prostřednictvím ECB;
- Úprava pravidel obchodování na energetických burzách, například dočasná úprava regulačních požadavků na kolaterál při obchodování s elektřinou včetně revize automatického zastropování cen;
- Dočasné pozastavení evropských trhů s deriváty souvisejícími s elektřinou; nebo stanovení konkrétních cenových pásem pro obchodování s futures.

### C) Koordinovaná opatření ke snížení poptávky po elektřině

- Opatření ke snížení poptávky v odvětví elektřiny, například po vzoru koordinovaných opatření ke snížení poptávky v odvětví plynu přijatých v červenci 2022.

### D) Omezení a využití příjmů inframarginálních výrobců elektřiny

- Dočasně odebrat příjmy generované inframarginálními výrobci a využít je ke zmírnění tlaku vysokých cen energií na spotřebitele, při zachování velkoobchodní ceny.

### E) Dopad systému EU ETS

- Posoudit možnosti, jak k řešení problému stávajících vysokých cen elektřiny využít systém EU ETS a zajistit, aby Rada urychleně dosáhla dohody ohledně kapitol REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, včetně možnosti využití povolenek z rezervy tržní stability.

V rámci jakékoli relevantní budoucí intervence by měly být dodrženy tyto základní zásady energetické politiky EU a související cíle:

- měla by být zachována bezpečnost dodávek elektřiny a zemního plynu na evropské úrovni;
- měl by zůstat zachován vnitřní trh s energií a související přínosy;
- opatření by neměla vést ke zvýšení spotřeby zemního plynu, ani by neměla mařit úsilí o snížení spotřeby zemního plynu v Evropě;
- řešení by mělo být jednoduše proveditelné a mělo by být koordinováno na úrovni celé EU;
- opatření by měla zmírnit dopad na účty spotřebitelů za energii;
- soudržnost s cíli a prováděním Zelené dohody pro Evropu.

Výše uvedená možná mimořádná opatření jsou zamýšlena jako bezprostřední reakce na stávající mimořádnou situaci. Musíme však pokračovat v diskusi o systémové modernizaci koncepce vnitřního trhu s energií, aby byl lépe připraven na podobné tržní podmínky v budoucnosti. Tuto modernizaci je třeba náležitě zvážit, opřít o důkladnou analýzu a posouzení dopadu a zohlednit při ní postupné provádění budoucího trhu s energií z dekarbonizovaných zdrojů.

*Otázky:*

- 1. Souhlasíte s tím, že je důležité, aby celoevropská opatření, která má Komise navrhnout, byla přijata včas před začátkem nadcházející topné sezóny? Pokud ano, která z nastíněných nebo alternativních možností by měla být zvolena?*
  - 2. Jaké konkrétní nástroje považujete za vhodné pro rychlé vyřešení výše uvedených problémů?*
-